

INTERVIEW MET BART COEN

EEN INLEIDING TOT NOTES INÉGALES

'SICILIENNE' VAN MARIA-THERESIA PARADIS

JAARGANG 14 - NR. 1

EEN PUBLICATIE VAN

Aafab®
blokfluitcentrum

BLOKFLUITIST

● RUBRIEK

CD-BESPREKINGEN

SARAH JEFFERY EN KOEN DIELTIENS

De redactie van 'blokfluitist' krijgt geregeld cd's toegestuurd. In deze rubriek beschrijven Sarah Jeffery en Koen Dieltiens hun persoonlijke impressies bij het beluisteren ervan.

The Soule of Heaven

Vader en zoon Ferrabosco hoeven niet meer te worden voorgesteld binnen de kringen van de oude muziek of van de consortmusici. De meeste spelers zijn met hen al wel eens in aanraking gekomen. Toch verrast hun muziek: de diversiteit, de afwisseling, de rijke diepgang en vooral de kwaliteit doen de oren spitsen en hernieuwen de bewondering voor het vakmanschap en het compositorisch-retorisch talent van beide kosmopolitische Italianen. Daardoor behoren ze ongetwijfeld tot de beperkte club van componisten waarmee men een volledig concertprogramma of een cd kan vullen met garantie voor een boeiende en caleidoscopische muziekbeleving.

B-Five trekt registers open in alle richtingen en versterkt in menig opzicht de intense melodische, harmonische en vaak contemplatieve schriftuur van deze meesters. Het vijftal wordt subtiel bijgestaan door de intieme klank van de luit, die enerzijds verbinding maakt tussen de stukken en het algemene klankbeeld kruidt met extra kleur. Anderzijds worden enkele verfijnde luitsolo's ten beste gegeven die de sfeer alleen maar ten goede komen: men waant zich ogenblikkelijk een toehoorder aan het Elizabethaanse hof in Londen.

Veel historische weetjes en randinformatie worden verwerkt in een literair-prozaïsche tekst. In combinatie met een overzichtelijke chronologie levert dat een origineel en goed geschreven product waarbij de liefhebbers van nuchtere feiten een beetje op hun honger blijven zitten, maar voor mij was de keuze snel gemaakt.

Steengoede muziek, een aangenaam en verrassend weerzien met een oude bekende, boeiend spel, afwisselend, kleurrijk, met glaszuivere (slot) akkoorden en een leuk verhaal: de ziel van de hemel is hier aanwezig voelbaar, duidelijk hoorbaar, bijna tastbaar en komt alleszins weer een beetje dichterbij... (KD)

The Soule of Heaven

B-Five Recorder Consort & Sofie Vanden Eynde, luit
Coviello Classics COV 92101

FR2

Wie zoekt naar leuke maar toch degelijke literatuur voor twee zal het misschien reeds aan den lijve ondervonden hebben: werkelijk een enorme zee aan mogelijkheden biedt zich aan

en men moet van goeden huize zijn indien men heelhuids wil landen op het veld van nieuwe en oude arrangementen, vroege muziek en barokmuziek, uiteenlopende stijlvarianten en dito instrumenten. Natuurlijk, als je weet wie hier aan het fornuis staat, verwacht je uiteraard geen broodje-kroket uit de muur. Met welke ingrediënten werd door beide "maîtres cuisiniers" het menu samengesteld? Volgen ze een traditioneel parcours of mogen we een aparte insteek verwachten?

Het openingsnummer raakt de luisteraar mid-scheeps: een heerlijke, zij het onbekende, Telemann. Zo herkenbaar en tegelijk volslagen vreemd in de geijkte literatuur, volop ruimtelijk aanwezig in de mooi klinkende ruimte die de instrumenten en de muziek van ganser harte eer aan doet. De toon wordt meteen gezet.

De verschillende stijlen – oud, nieuw, barok, romantiek en improvisatie – worden afgewisseld en dompelen je onder in een complexe mix van kleuren, sferen en een bijwijlen buitenaardse klankwereld. Om je niet helemaal te laten verzinken in al dat moois krijg je af en toe een reddingsboei toegeworpen: een herkenningspunt aan de horizon. Zo is er de bekende orgeltoccata van Bach... voor twee instrumenten! Of de van ver herkenbare, onnavolgbaar mooie romantische en zeer Engelse stijl van Vaughan Williams. Oud en nieuw lijken soms wel bij elkaar aan te leunen, bijvoorbeeld *Cantigas I*, en nodigen vaak uit tot introspectie. De warme sonoriteit van de lage instrumenten en de rustige, bedachtzame benadering van de tempi zijn hier zeker niet vreemd aan. En ook de hedendaagse werken verdienen zowel qua inhoud als qua uitvoering het label 'cum laude', temeer om-

dat je vaak de indruk krijgt dat er veel meer dan twee muzikanten aan het woord zijn. Bovendien werkt het op de benen: de kriebels om een hoppedansje te plegen zijn nooit veraf!

De opzet en de invulling van deze productie is in werkelijk alles de antipode van een tunnelvisie.

Een 3D-visie is in deze context te bescheiden en dekt de lading niet en dus maakt het deze productie tot een meerdimensionaal concept dat doordringt in een tijdloze breedte, lengte, diepte, hoogte en laagte van een zeer ruim spectrum van muzikale blokfluitbelevingen.

Een absolute aanrader om te beluisteren... en nog eens... en nog... en... (KD)

FR2

Tom Beets en Joris Van Goethem

Aeolus AE 10316

Bass Instincts

De veelzijdigheid van de basblokfluit krijgt een welverdiende plek op de kaart met deze vierde plaat van musicus Alicia Crossley. Altijd al een vernieuwer, zet Crossley haar strijd voort om een lager klinkend lid van onze instrumentenfamilie in de schijnwerpers te zetten, met maar liefst negen nieuwe composities van vrouwelijke Australische componisten. Een programma van rijke lagen en zwoele *grooves* is het resultaat.

Naast de basblokfluit zelf klinkt er veel slagwerk, bijvoorbeeld als duopartner in het drieluik *Sylvan* van Holly Harrison, maar ook midden in de elektronica op Jessica Wells' *The Clockmaker*, en in de vorm van windgongen op *Alhekulyele* van Anne Boyd. Deze instrumentencombinatie is altijd een mooie koppeling, de vele articulatiemogelijkheden van de basblokfluit passen goed bij percussie en vormen tegelijk een mooi contrast door lange tonen aan te houden. Een reeks verschillende werelden wordt hiermee tevoorschijn getoverd; met name de zogenoemde *Steampunk*-esthetiek van *The Clockmaker* past heel goed bij de blokfluit. Oeroud maar futuristisch, hout en elektronica tegelijk. Een notoire maar stiekem heel leuke eigenschap van de blokfluit wordt grondig onderzocht in Amanda Cole's *Vibration Meditation* – hoe je de toonhoogte van de fluit met je adem kan aanpassen. Door zogenoemde microtonen in toeneemende toonhoogte te spelen tegen een bedje van elektronisch geluid wordt er een scala boventonen en interferenties tot leven geroepen: een explosie van timbres. Wat soms als een zwakte van de blokfluit wordt gezien - het gevaar om 'vals' te

spelen door anders te blazen – wordt hier gevierd. En op precies tegenovergestelde manier zit Crossley lekker in het centrum van haar toon op de geweldige *Inhalations* van Alice Chance, een sonoor kwintet dat een genot is om naar te luisteren. (SJ)

Bass Instincts

Alicia Crossley

MCD 624

Crossroads

Blokfluit, klavecimbel en viola da gamba – een bezetting die allang een begrip is in de wereld van de oude muziek, maar hoe zit het met hedendaagse muziek? Ensemble *Ugly Pug* duikt het onbekende in, met een reeks gloednieuwe composities op zijn debuutalbum *Crossroads*. En bang zijn de musici niet; brave Telemann-sonates zijn louter een vage herinnering als je je in deze intense en krachtige klankwereld laat onderdompelen. Het ensemble heeft gekozen voor een pittig programma, zowel in het muzikale materiaal als in de indringende, onophoudelijke manier waarop het wordt uitgevoerd. Als luisteraar word je lekker meegeleurd en je hapt naar adem aan het einde van deze opwindende reis. Momenten van kalmte bieden houvast: flarden van een middeleeuws deuntje zweven langs in *Reuse Music* van Carlo Diaz bijvoorbeeld. Het epische *Crossroads* van Wilma Pistorius is een rode draad door het hele album, soms humoristisch, soms gevaarlijk, soms zaligmakend.

Het klavecimbel ligt heel erg voorop in de mix, waardoor het een tikje vermoeiend kan worden. Gelukkig mengt het ensemble veel verschillende texturen door elkaar en juist hierin ligt de kracht van deze plaat. Zacht ontploffende articulaties van de Paetzold-basblokfluiten, galmende pizzicati van de viola da gamba en de gedempte luit-instelling van het klavecimbel bieden verscheidenheid en dynamiek. Sterker nog, de 'muziek tussen de muziek' is wat ik zelf het meest interessant vind. Niet de tonen zelf, maar de naklank nadat een toon wordt gespeeld in de resonantie van de ruimte. De akoestiek versterkt het effect en het geniale gebruik van elektronica in Eetu Lehtonen's *Wormhole* tovert het om tot een heel universum. Dit is toch heel fijn – de musici geven álles van zichzelf in hun uitvoering, maar tegelijk geven zij de ruimte aan de muziek: om uit te zetten, te groeien, om los van het menselijke iets heel anders te worden. (SJ)

Crossroads

Ugly Pug

KTC 1921

